

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foişórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fiancate, adresate cátra espeditura. Pretinlu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 46.

ANULU XXV.

Sibiu 1224 Iuniu 1877.

Pentru celelalte párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La situatiune.

Din di in di se vede mai claru ca ne apropiámu de momentulu, in care are sa se decida si monarchi'a nóstra la unu feliu: cu rusii séu cu turcii? Veleitátile diurnalistice din Ungari'a, intru cátu suntú espressiunea politiceii specifice magiare, din semelele din afara, nu au si nu au avutu nici o trecere. Politic'a specifica magiara voiesce impossibilulu. Ea voiesce sa tiena, sa restituie chiaru *trecutul* din seculi de multu apusi. Ea voiesce cá in orientulu Europei sa domnésca cáte o rasa preste celelalte, fára de a se cugetá macaru, déca ras'a cárei i-arú placea sa domnésca e si capabila de a domni. In Vien'a, si preste totu in Cislaitani'a vederile ómeniloru se vedu a fi altele. Acést'a s'a vediutu si din despretiulu cu care cei de preste Lait'a au tractatu deunedile desco-perirea magiariloru ca suntú frati de sánge cu turcii. Acést'a s'a vediutu si se vede din tacerea cea profunda ce s'a pastratu dincolo de Lait'a, cu deosebire in cercurile politiceii esterne, la tóte interpelatiuniloru din diet'a Ungariei si la tóte zoririle de a precipitá pe Austro-Ungari'a intr'unu resbelu contr'a Rusiei si pentru apararea semilunei.

Óre-care nedumerire a produsu in ómenii ce observéza cu deamenuntulu cursulu evenemintelorú procedur'a guvernului cislaitanu fatia cu cechii din Bohemi'a si póte pentru consecuentia, cu románii din Bucovin'a. O fóia din Berlinu esplica situatiunea din partea acést'a, cându dice, ca cechii sa nu se *esiofeze* asiá tare pentru slavismu, cáci la unu casu, pre care n'aru trebú de locu sa-lu dorésca, ei, cechii, aru fi prim'a victima cadiuta pentru totu-déun'a in gur'a germanismulu. Avisulu acést'a e greu si pentru cechi si pentru monarchi'a nóstra si aru fi bine cá si magiarii sa si-lu puna la inima, de óre-ce vine din partea Germaniei.

Atát'a inse este totu ce se in-templá dincolo de Lait'a, incolo — linisce.

Calmulu din ceealalta parte a Europei s'a comunicatu si imperatiei nóstre intr'o mesura asiá de mare, incátu fára de a pune mán'a bateru pe o pusca, monarchi'a nóstra a privitu linisceita cum trecu pre la portile ei orientale sutele de mii de rusi inarmati, cum nu s'a mai vediutu nici odata. Cu tóte aceste nimenea n'a sciutu si nu scie ce cugeta cei ce conducú politic'a esterna despre cestiunea orientala.

De trei, patru dile inse, de cându Muntenegru este amenintiata de superioritatea numerica a turciloru, pare ca in seninulu ce a planatu pána acum asupr'a monarchiei nóstre se arata o turburéla. Facese-va din acést'a nuoru si tempestate? este greu de a spune. Sementi'a de vorba este déjà aruncata in publicitate; se dice ca Rusi'a a apelatu la Austro-Ungari'a sa intrevina in favórea Muntenegrulu. Responsulu Austro-Ungariei, presupunendu ca exista apelulu, se dice ca aru fi, ca ea, cá putere neutrala, nu se póte amestecá in afacerile beligerantiloru.

Radima pre ce-va adevéru scirile aceste, atunci deciderea a sositu, atunci vomu scí in curendu ce a contienutu calmulu politiceii nóstre esterne.

Ignatieff se dice ca s'a esprimatú

ca Austri'a e castigata pentru perfect'a eliberare a slaviloru de sudu, de Ungari'a deocamdata nu póte fi vorb'a. Déca Austri'a e castigata, cum dice Ignatieff, atunci scimu si in care parte cumpanesce politica esterna. Chiamarea lui Rodich si Molinary la Vien'a, se sustiene ca sta in legatura cu evenemintele orientali, chiaru cu sórtea muntenegreniloru.

Ne despartu dara numai faptele de realitate. In scurtu vomu vedé lucruri la cari n'a contribuitu nici „Pesti Naplo“, nici „Közvelemény“, nici „Egyetértés“, cari inse voru fi spre binele popóreloru orientali si totu odata si spre mandri'a monarchiei nóstre.

Sa sperámu ca va fi asiá, si sa sperámu, ca nesocotinti'a politiciloru din jumetatea nóstra de monarchia, nu va aduce nóue complicatiuni in daun'a monarchiei:

Teatrulu resbelulu.

10/22 Iuniu.

Superioritatea numerica a turciloru pare ca are sa invinga, de astadata, eroismulu putieniloru muntenegreni. Pare numai caci cesti din urma, ajútati de natur'a loculu, nu lasa pe turci sa inainteze in tiéra lorú, decâtú pasu de pasu. Turcofilii salta de bucuria ca 35,000 de turci au constrinsu in fine pre vre 9 — 10,000 muntenegreni a se retrage in laintrulu tierutiei lorú. Bubitur'a cea de pe urma de tunu in campani'a turcésca-muntenegréna n'a resunatu inca. Noroculu armelorú intre stancile negre se póte schimbá, déca nu mai curendu, cându la Dunare se voru cere puteri turcesci mai multe, spre a aperlá puterea turcésca de periculi ce voru amenintiá, adi mane, de pe tiermuri stangi ai Dunarei.

Nenorocirea muntenegreniloru cu tóte aceste e in stare de a provocá fase noué in cestiunea orientala. Lui „P. Ll.“ i se scie din Vien'a, ca regimulu, rusescu cauta ajutoriu pentru muntenegreni intr'o *interventiune austro-unguresca*. Se intielege, ca „P. Ll.“ este de parerea ca Austro-Ungari'a cá putere neutrala nu póte inteveni. Pintre sirurile oficiosuluí Budapestanu se póte ceti ca apelulu Rusiei cátra guvernulu austro-ungurescu este seriosu si se provóca la datorinti'a ce are Austro-Ungari'a de a inteveni. Fatia cu aceste póte ca si N. fr. Pr. spune adevéru, cându sustiene ca presentia lui Rodich si Molinary in Vien'a sta in legatura cu pregatirile pentru intrarea trupelor austro-unguresci in Bosni'a. „Tagblatt“ din Vien'a dice ca Ignatieff s'a esprimatú ca toti slavii de sud trebúie sa fia liberi, cu Austri'a este si limpedita tréb'a, despre Ungari'a deocamdata nu se vorbesce nimic'a.

Dela Dunare inca si astadi numai sciri despre pregatiri de trecere. Pregatirile aceste au fostú impiedecate fórté multu de ploile din primavéra si suntú si astadi de urmárilé ploi-loru, de apele cele mari, din stang'a si drépt'a Dunarei. Asiá in 14 Iuniu ap'a laculu Bratesiu dela Galati a spalatu drumulu dintre Galati si Reni si a amenintiata cu inundare partea cea mai mare a orasiuluí. La „Vadulu lui Isacu“ preste Prutu, a ruptu ap'a podulu si drumulu de feru dintre Braila si Barbosi inca nu va scapá de sortea cea rea cu tóte ca ce s'a pututu s'a facutu spre alu sustiené. Co-

municatiunea fiindu in tipulu acést'a parte intrerupta parte amenintiata, toc-m'a pre lini'a principala a comunicatiunei cu Bassarabi'a rusesca, pregatirile nu potú inaintá.

Cu tóte aceste lucrárilé pregatitóre suntú acum inaintate binisioru. Dunarea este mai in puterea exclusiva a rusiloru. Dela Hirsov'a pana la Satalu nou este Dunarea dominata cu deseversire de bateriele rusesci. Dela Hirsova in susu pana la Turnu Magúrele, monitoarele turcesci (dintre cari numai 6 mai suntú in stare de a operá) nu se potú miscá fara sa dea preste torpile, sialupe de torpile si de baterii rusesci. Mai departe vapóre mici rusesci sboru in susu si in josu pe Dunare departe de distanti'a obusuriloru rusesci si lucra din tóte puterile, dándú ajutoriu la facerea poduriloru de trecere. Pána inainte cu patru cinci dile centrulu pregatiriloru erau inca totu Galatii. Flotil'a romána face bune servitii la pregatirile aceste. Si vasele acesteia se vedu alunecándú cu iutiéla in susu si in josu pe undele betranuluí fluviu. Tóte lucrárilé aceste se facu sub ochii turciloru. Ei inse privescu cu o adevérata apathia orientala la tóte, multiaminduse cu cladierea unoru observatorii, cari nu le potú fi de nici unu folosu.

Rusii domni preste insul'a Ghecet, din fati'a Brailei, suntú gat'a cu capulu poduluí. De aici a intreprinsu generalulu corpulu 14, Zimmermann, cu 200 infanteristi si 100 cazaci pe dóue vase si cu vre-o cáte-va sialupe cu tunuri, o recunóscere pe teritoriulu inundatu turcescu. Generalulu a mersu, dupa ce a descalecatu pe tiermure, pana la vre-o cateva sute metri aprópe de Macinu, prin apa, ap'a inse erá pána in susulu bráuluí. Generalulu s'a convinsu ca inainte de ce va scadé ap'a nu se póte incercá in partea acést'a trecerea. — Dealtmintrea dupa scirile mai nóue din Rusciucu, ap'a scade rapede si rusii, este probabilu, voru intreprinde ce-va la ce lumea nici nu se gándesce.

Armat'a romána este pregatita pentru tóte eventualitátile. Nu se scie inse trece-va si ea Dunarea séu nu. Puterile interesate lucra cátu potú sa o restringa-la o tienuta defensiva. (Telegrame mai nóue spunu ca armat'a romána definitivu va intrá in actiune).

Renumitulu profesorú si publicistu *Bluntshli* a publicatu in „Deutsche Revue“ unu articulu de mare importantia asupr'a politiceii germane in cestiunea orientala. Estragemu din acestu articulu urmatórele:

„Libertatea Dunarei pentru comérciu si navigatiune invólva unu interesu nu numai austro-ungurescu, ci totu-odata unu interesu germanu. Acésta libertate este garantata prin dreptulu internationalu si de statu. Spre a conservá acésta nóua isbánda a dreptuluí aru fi de ajunsu puterea Austro-Ungariei si Germaniei. Rusii'a scie acést'a si cu greu va incercá sa atace interesele vitale ale aliatiloru sei. Déca inse *Romani'a* care nici decum nu a fostú provincie turcésca, se va desface de procteti'a sultanuluí, acést'a este o consecuentia naturala si nici decum o nenorocire pentru Austro-Ungari'a, nici pentru Germani'a. Tiér'a are avantagiulu, ca principele este unulu dintre Hohenzollerii. Germani'a are unu interesu

multu mai micu decâtú Austro-Ungari'a in ce privesce mersulu desvoltárei viitóre a tieriloru slavice de sudu din drépt'a Dunarei. De presentu inse nu esista motivu a desperá in deslegarea cestiunei, cu care se potú declará in-voite cele trei imperatii. Pericululu pentru Constantinopole este inca fórté departe. Dar' fiindu-ca intréga Europ'a are unu mare interesu a impiedecá trecerea Bosforuluí si a Dardanelorú in stapánirea unei puteri — numésca-se ea Rusi'a séu Engliter'a — si chiaru déca turcii aru fi, ceea ce nu este probabilu, asiá de slabi, incátu sa nu-si póta aperlá capital'a, chiaru si in casulu acést'a s'aru puté deslegá cestiunea fára unu re-boiu european.“

Dreptulu de nationalitate si autonomi'a romániloru din Macedoni'a.

Suntemu in ajunulu transformárei Turciei europene, si indata ce la Dunare si Balcani va incetá bubuitulu tunurilor si fortiele funeste ale dielului Marte, Europ'a va luá din nou in máná chart'a Turciei pentru a formá si arondá nóuele provincii balcanice.

In loculu coranuluí si a pseudo-constitutiunei midhatiane, voru luá locu principiile umanitátiei si ale libertátiei adevérate; in loculu otomanismuluí universalu, se va stabili decentralisarea provinciala basata pe principiile nationalitátiei; si, in fine, Turci'a, pe lângá funestele desastre materiale si morale, va trebú sa subsemneze o nóua constitutiune, constitutiunea descompunerei definitive a statuluí otomanu, pentru ca acést'a o recere spiritulu de umanitate si interesele culturai europene.

In fati'a acestoru nóue eveneminte, a cároru indeplinire devine o realitate mai simtita, o cestiune de mare importantia se presentéza astadi inaintea nóstra, a cárei resolvare justa si necesaria intereséza nu numai pe románii de dincóce de Dunare, dar' atinge in gradulu celu mai mare si tendintiele de cultura ale Europei intregi; acést'a este sórtea si viitóreá emancipare a romániloru din Traci'a, Macedoni'a si Epiru, alu cároru numeru trece preste cifr'a considerabila de 1,000,000 si alu cároru teritориu compactu intrece celu putienu de 4 ori pe alu principatuluí Muntenegru.

Suferintiele seculari la cari a fostú espusi acesti locuitori, de cându s'a inaltiatu pe Aghi'a-Sofi'a, si obscur'a semi-luna, terorísárilé fanatice pentru origine, limba, si cultu, in fine starea anormala in care se afla si astadi acésta populatiune romána, ne impunú o dupla datoria, atátu nationala, cátu si umana, cá sa delaturámu velulu ce parte ignoranti'a, parte egoismuluí eteristiloru au aruncatu preste acestu bravu poporu din orientu, sa amin-timú Europei ca in peninsul'a balcanica mai esista unu poporu insemnatu prin numeru, prin cultur'a si fortiele sele spirituali, dar' deosebitu de greci si bulgari prin teritoriu, origine, limba si aspiratiunile sele nationale.

Pentru a nu fi acusatú de spiritú de partialitate, voiu espune aici teritориulu, valórea sociala si politica precum si drepturile nationali ale romániloru din Macedoni'a si provinciile invecinate, astfeluí dupa cum nile infatisiéza scriitorii impartiali francesi, germani si englesi.

Eata cum scrie dlu *Ami Boué* despre densii:

„Unu poporu ce trebuie a fi deosebitu de câtra greci, suntu tientiarii séu românii stabiliți de mai multu tempu in Turci'a, unde ei dau probe de o industria comerciala fôrte insemnata. Ei vorbescu aceeasi limba cá românii de preste Dunare si, cá si acesti'a, suntu superbi de a purtá numele de români. Din tóte popórele Turciei, românii (tientiarii) si grecii suntu *necontestabilu cele mai instruite*, pentruca ei au sciutu inca sa predea copiloru loru intr'unu modu fôrte abilu mijlócele cá sa iasa din ignorantia. Ei suntu *comercianti* cutezatori, *agricultori* si *industriasi* abili, *proprietari* de turme numeróse; la ei domnesce fericirea, bun'a stare materiala, ba chiaru si avuti'a.

„Ei 'si au avutu privilegiile loru separate, districtele loru libere cu capitani nationali alesi de catra densii cu dreptu de administratia si justitia“.

Eata cum se exprima despre densii si scriitorulu germanu *Kanitz*:

„Sub nume de tiantari se afla in Turci'a europeana unu poporu *numerosu*, care dintre tóte popórale imperiului otomanu, *este celu mai accesibilu pentru cultura*. Pe lângá comerciului si pastoritu, trebue sa fia remarcata si dispositiunea loru pentru *lucrările de arta* si in specie aptitudinea loru extraordinara pentru *arhitectura*. Tientiarii suntu mai singurii arhitecti ai Turciei.

„Cladirile cele mai grele suntu operile loru, si Tintiarulu le sciá exercită usioru, gratia talentului seu petrudietoriu. Déca vomu asemená biseric'a dela Semendri'a cu cele mai multe lucrări de arhitectura seversite de nemti si serbi, ne vomu convinge usioru ca densii in trecu in arhitectura pe multi ingineri ce 'si au facutu studiele in scolile tehnice, si acestu merit este cu atât mai mare cu câtu scól'a Tintiarului este numai traditiunea remasa dela tata in fiu.

„Fôrte adeseori tientiarulu este in acela'si tempu totu-odata si arhitectu, si zidariu, si lacatusiu, si templariu. Cá aurariu si ciselariu, elu se bucura de o reputatiune meritata si frumósele bijuterii din Nisch si Vidinu suntu lucrulu mânilor lui. In privinti'a politica, tientiarulu nutresce o

ura fanatica contr'a turciloru, intocmai cá celelalte popóre crestine din Turci'a. Istori'a resbelului de libertate a Serbiei stralucesce de faptele glorióse seversite de câtra voivodulu Iancu Tientiaru care a reputatu nenumerate invingeri asupr'a turciloru. Memori'a lui este nestérta in analele Serbiei si osamintele lui odichnescu in manastirea dela Ravanic'a.“

Incâtu se atinge de teritoriulu ce-lu ocupa românii din Turci'a européna, dlu *Pouqueville*, ne impartsesce ca ei se estindu dela Krania (Olimp) pâna la Ianin'a si dela Vlach-Clisur'a si Gositi'a pâna la fruntariile Greciei, ceea ce ne infatisiéza unu teritoriu de trei ori asiá de mare cá alu Muntenegrului.

Laboriosulu *Thunmann* afirma ca românii forméza jumetate din poporatiunea Traciei, trei pârti din Macedoni'a si Tesali'a, afara de românii din Albani'a, unde ei suntu cu multu mai numerosi, fiindu cele mai multe orasie locuite exclusivu de ei.

„Reform'a“ (Va urmá).

Consemnarea

ofertelor si a banilor adunati dela femeile române din Hatiegu pentru ostasii români râniti din Romani'a si pentru usurarea suferintelor acelor'asi.

fl. Napoleond. galbeni.

Susan'a B. Popoviciu,	120 comprese de pândia, 50 triângule de pândia nóue	14 fasii de pândia nóua, si 12 table vata	30	—	—
Dsiór'a Septim'a Popoviciu	2 chile scame	—	—	—	—
Teresi'a Ratiu	12 table vata, 6 sterguri de pânza	—	1	—	—
Lucreti'a Borh'a nasc. Ratiu,	6 table vata 6 fasii de lungime 4 m. 67 c. m., 6 triângule de pândia nóua, 40 comprese si 25 deca grame scame	10	—	—	—
Mari'a Bersanu	6 fasii de chiffon, 12 triângule si 14 comprese	5	—	—	—

An'a Nandr'a	5	—	—
Susan'a Iváscu, 6 fasii de pândia si 17 d. gr. scame	5	—	—
Fir'a Munteanu	3	—	—
Amali'a Olteanu	5	—	—
Sofi'a Popoviciu	5	—	—
Amali'a Florianu	5	—	—
Susan'a Vladu	—	1	—
Fir'a Fagarasiu 8 fasii de pândia nóua	5	—	—
Fir'a Serafinu	10	—	—
Elen'a Ciuciu	5	—	—
Susan'a Romanu	10	—	—
An'a Baiaasiu	2	—	—
Anett'a Anchen	3	—	—
Susan'a Noacu 68 d. gr. scame; ér' in bani	3	—	—
Elis'a Popoviciu, 50 d. gr. scame	3	—	—
Mimi Todosié 88 d. gr. scame	—	—	2
Charlotte Ciuciu, 7 fasii de chiffon 43 d. gr. scame	—	—	—
Sofi'a Cismasiu, 7 d. gr. scame	2	—	—
Mari'a Celegredeanu	3	—	—
Elen'a Popu	3	—	—
Susan'a Doboii	1	—	—
Mari'a Doboii	2	—	—
Mari'a Cornea	4	—	—
Ioanu Streitiariu	1	—	—
Mari'a Popescu	1	—	—
Fir'a Popescu	1	—	—
Mari'a Popescu	1	—	—
Anic'a Serafinu	1	—	—
Min'a Ratiu	2	—	—
Elen'a Celegredeanu	5	—	—
Fir'a Viltu	2	—	—
An'a Petroviciu, 10 camesi, 10 parechi ismene, 8 fasii de pândia 6 table vata si 2 lepedee	20	—	—
Beniaminu Demsusianu vicariu	5	—	—
Susan'a Balasiu 50 d. gr. scame.	—	—	—
Mari'a Nandr'a 8 fasii de pândia nóua.	—	—	—
Sum'a:	168	2	2

Id est: 168 fl. v. a.; 2 Napoleond'ori si 2 galbeni imp.

Romani'a.

Cetimu in „Timpulu“:

Majestatea Sea imperatorulu Rusiei, impreuna cu AA. LL. II. Marii Duci Cezarevici, Vladimiru, Serge, Nicolae Nicolaevici, Nicolae Nicolaevici fiulu, ducii Eugenie si Serge de Leuchtenberg si principele de Battenberg, a pornitu la 3 Iuniu curentu, cu trenu espresu, din Ploiesci si a sositu la orele 6 fâra unu patrariu la gar'a dela Cotroceni, unde Majestatea Sea a fostu primitu de MM. LL. Domnitoriulu si Dómn'a si de cas'a civila si militara domnéscă.

Majestatea Sea imperiala si august'a Sea familia a luat prândiulu cu Mariile Loru in gradin'a dela Cotroceni, si suit'a imperiala a pranditu in gradina cu cas'a domnéscă.

Dupa prandiu, augustii óspeti au facutu o preumblare in gradina, ascultandu unu frumosu choru cantatu de elevele asilului Elen'a-Dómn'a, dupa care Majestatea Sea si Altetiele Loru imperiale au luat ceaiulu cu Mariile Loru in salonulu resiedintiei de vara domnescu, unde au petrecutu pana la orele 9 sér'a, candu imperatulu, recondusu de Mariile Loru pana la gar'a dela Cotroceni, s'a suitu in trenu si s'a reintorsu la Ploiesci.

A. S. principele Serbiei Milanu Obrenovici cu suit'a Sea, compusa din d-nii Cristici, presedintele consiliului de ministri, generalu Protici, colonelii Lesianinu si Horvatovici, precum si de d. maioru Ivanovici, adjutantu alu Altetiei Sale, a sositu eri 3 ale curentei la orele 8 si jumetate sér'a, in capitala.

Principele Milanu erá insocitu de d. generalu Cernatu, ministru de resbelu, si de d. maioru Singurofu, adjutantu domnescu, amândoi tramisi de M. S. Domnitoriulu spre a intempiná pe Alteti'a Sea la Turnu-Severinu.

In gar'a Tergovistei, principele Milanu a fostu primitu de d. I. C. Bratianu, presedintele consiliului, de D. M. Cogalniceanu, ministru alu afacerilor straine, impreuna cu d. locotenentu-colonelu Filiti, adjutantu domnescu, si de domnii oficiieri superiori din garnisóna. O companie de infanterie cu steagu, formându gard'a de onóre, a facutu onorurile militare la sosirea trenului princiaru.

„Schitie Române.“

(Urmare)

Din acestu tempu datéza multe progrese positive, cari au exercitatu o actiune puternica asupr'a ridicârei tieiei si a pornirei sale pre calea culturalei. — *Candu audimu omeni ce petrecu de multu tempu in acés'a tiéra spunandu in ce stare se aflau inainte cu 20 de ani cetatile, comunicatiunile, justiti'a, administratiunea si locuitorii tieiei; candu asemenâmu cu aceste spuse starea actuala a tieiei, si vedemu ce schimbâri s'au produsu in anii din urma, trebue sa ne uimimu ce a fostu in stare sa faca in putieni ani acestu poporu seracu.* Si cu atât mai virtosu ca aici nu a fostu puterea despotica carea se deie impulsulu, ci numai darurile naturei si inteliginti'a barbatiloru de influinta au pututu lucrâ.

Nimicu nu este mai usioru decâtu déca cinev'a intra de odata in tiér'a acés'ta, venindu din tieri civilisate, din tóte comoditățile civilisatiunei, sa defaimaze totu si tóte intr'unu modu despretiutoriu si batjocoritoriu si sa o prezenteze cetitoriloru dedati cu conforturile cele comode, cá obiectu de o descriere de distragere, de si in terminii cei mai drastici; cine inse si aduce aminte si cunósce lucruri de acele cari noi insine le amu avutu in patri'a nóstra numai cu 40 — 50 inainte pe cându erau considerate de unu ce naturalu, acél'a de buna séma se va simti datoriu a marturisi ca tiér'a acés'ta, in periódele cele din-

tâiu deja incheiate, a facutu celu putienu ata'ta, câtu s'a facutu la noi in restempuri corespundietóre.

Si prelânga acestea nu trebuie uitatu ce a avutu patri'a nóstra mai nainte: o justitia deplinu regulata si disciplinata, o administratiune crutiátória si inzeestrata cu tóte cunosciintele si virtutile morale, condusa de traditiuni vechi inradacinate in consciinti'a tieiei, — o putere morala inopugnabila care nu permitea nimenui nici batar a cugetá la opoziitiune, — institute de educatiune, cari puteau satisfac tuturoru trebuintelor. Din contra Romaniei i-a lipsitu cu totul puterea suprema, carea sa fia in stare a-si impune vointi'a sea; i-a lipsitu cu totul elementele cari sa aiba sciinti'a si vointi'a de a esprime si a exerciá dreptulu; i-a lipsitu cu totul sciinti'a a introduce si a realisá o administratiune regulata; i-au lipsitu absolutu ori-ce institute de educatiune, cari sa fi meritatu numele acés'ta.

Nu mai darurile cele bogate a le naturei i-au permis tieiei superioritate facia cu patri'a nóstra: *Candu-si reimprospatéza omulu tóte acestea impregiurâri, se simte constrinsu a judecá mai dreptu.* Si cându neocupatu si-ea omulu acestu punctu de manecare pentru a judecá asupr'a tieiei, va trebui sa recunósca ca *pre acés'ta tiéra o ascépta unu venitoriu mare.*

Dejá inca de mai nainte, familiile de proprietari cele avute, si cari de altcum pre atunci erau mai avute

decátu acuma, si-au tramisu fiii loru in strainatate, cu preferinta la Parisu, in parte inse, si cu deosebire din Moldov'a, in Germani'a. Spiritele serióse, de cari sunt pretutindenea, au adusu deacolo o cultura mai multu séu mai putienu temeinica, la totu casulu inse o multime de cunosciinte, pre cari apoi s'au incercatu cu mai multu séu mai putienu succesu a le impamenteni. — — — Marea multime a acestoru calatori si-au propusu ce e dreptu mai vertosu sa se amuzeze, sa se deprinda cu trebuintiele lucsului civilisatu si sa-lu impórte pre acés'ta la densii. Cati-va prin acés'ta au devenitu si la marginea ruinei, si-au insusitu pentru lucruri franceze o predilectiune intemeiata mai multu séu mai putienu pre simpathii nationale si cu carea altcum nu au mersu chiaru de parte. Nu putienu inse au contribuitu si acestea spre a creá trebuinti'a unei educatiuni culte in tiéra, si nu au lipsitu in urm'a acestor'a o multime de institute pentru satisfacerea acestei trebuintie. Din acestea nisuintie s'a desvoltatu in decursulu timpulu unu importu insemnatu de totu feliulu de articule de lucsu europénu, dela celea mai fine lucruri de Parisu pâna josu la productele mesariloru si a le croitoriloru; si se póte dice ca chiaru acés'ta intrare de articlii fara viétia, au indeplinitu o misiune civilisatoria pe nesimtite inse neincetatu lucrátória. Ori ce s'ar poté dice si scrie asupr'a regimului lui Cuz'a, in multe privintie tare desolatu, dóue

acte legislative voru asigurá pentru totu deuna memoria lui in tiéra; elu a desfintiatu sclavi'a si deodata cu acés'ta a regulatu referintiele agrarie ale tieiei pre o basa tare si neclatita, incâtu in tóta tiér'a suntu numai ómeni liberi. Elu a delaturatu balustulu „mânei mórté“ si a prefacutu vastele domenii monastiresci in domenii de ale statului. Nu este loculu aici a specificá modalitățile acestei legislative si a desvoltá urmările pentru venitoriulu tieiei. Este destulu a insemná citându pentru cunoscatori faptele, progresulu celu grandiosu, ce l'a facutu tiér'a prin trensele. Tierénulu aservitu de odinióra, este acum proprietariulu pamentului seu, a colibei sale si a averei sale; platile sale pentru rescumperarea sarciniloru avute suntu regulate, si o banca de renta organizata si administrata escelentu, eliberéza deplinu mosi'a si pamentulu de sarcini prin amortisatiune.

Caus'a din carea, cu tóte aceste regulări legislative a relatiuniloru, n'au potutu totusi tieranulu sa traga inca folosulu celu adeveratu din trensele, o va putea pricepe fôrte bine acél'a, care 'si aduce aminte ce tempu indelungatu s'a recerutu la noi (germanii) spre a ridicá pe tieranu la trépt'a pe care se afla astadi; totu asiá, de si-guru, va judecá cunoscatoriulu si ca in decursulu unui tempu corespunditoriu se va desvoltá unu aventu generalu durabilu si stralucitu din aceste fapte legislative. In presentu inca nu se póte observá, ce e dreptu asiá

A. S. principele Milanu s'a suitu in trasura curtiei à la *Daumont*, inso-citu de D. I. C. Bratianu, presiedin-tele consiliului, si escortatu de unu plutonu de gendarmi calari.

Urmă o a două trasura dom-nésca in care se află D. Cristici, pre-siedintele consiliului alu Serbiei cu d. M. Cogalnicénu, ministru de esterne, si alte trasuri cu persónele din suita.

Alteti'a Sea a fostu condusu la casele d-lui A. Catargi, unde i se pregatise locuinti'a.

Indata dupa plecarea Maiestatiei Sele imperatului Rusiei dela Cetro-ceni, M. S. Domnitorulu, insocitu de adjutantulu de serviciu, a mersu de a facutu visita Altetiei Sele principele Milanu.

Intorcandu-se la palatu, M. Sea Domnitorulu a primitu, pe la órele 10 jum. pe A. S. principele Serbiei, care venise indata spre a întórce vi-sit'a Mariei Sele.

Varietăți. Program'a

esamenelor publice pentru anulu sco-lasticu 1876/7 la institutu pedago-gico-teologicu alu archidiecesei greco resaritene ardelene sem. II.

Inceputulu:

Inainte de amédi la 8 óre si dupa amédi la 3 óre.

Joi in 16 Iuniu, 1877.)*

Inainte de amédi:

Pastoral'a cl. III prof. *Hanni'a*.

Dupa amédi:

Pomologi'a cl. si ped. II prof. *Comsi'a*.

Vineri in 17 Iuniu.

Inainte de amédi:

Dreptulu canon. cl. II prof. *Popescu*.

Dupa amédi:

Isagogi'a cl. I prof. Dr. *Puscariu*.

Sambata in 18 Iuniu.

Inainte de amédi:

Istori'a bis. cl. I. prof. Dr. *Puscariu*.

Dupa amédi:

Computulu ped. II si I prof. *Popescu*.

Luni in 20 Iuniu.

Inainte de amédi:

Catehetic'a cl. III prof. *Hanni'a*.

Dupa amédi:

Geografi'a cl. I, II si ped. I, II prof. Dr. *Barcianu*.

Marti in 21 Iuniu.

Inainte de amédi:

Retic'a cl. III prof. *Comsi'a*.

*) Dupa seversirea parastasului.

Dupa amédi:

Relig. si Istori'a biseric. ped. I si II prof. *Hanni'a*.

Miercuri in 22 Iuniu.

Inainte de amédi:

Dogmatic'a cl. I prof. *Popescu*.

Dupa amédi:

Gramatic'a cl. si ped. I prof. Dr. *Puscariu*.

Joi in 23 Iuniu.

Inainte de amédi:

Moral'a cl. II prof. Dr. *Puscariu*; **Plantol.**

cl. III prof. *Comsi'a*.

Dupa amédi:

Gramatic'a cl. II ped. II prof. Dr. *Puscariu*.

Sambata in 25 Iuniu

Inainte de amédi:

Pedagogi'a cl. III ped. II prof. *Popescu*.

Dupa amédi:

Esegetic'a cl. II prof. Dr. *Puscariu*.

Domínica in 26 Iuniu.

Inainte de amédi:

Cantarile si tipiculu prof. *Cuntianu*.

Luni 27 Iuniu

Inainte de amédi:

Zootechni'a agric. cl. I si ped. I prof. *Comsi'a*.

Dupa amédi:

Sciintiele natur. cl. I, II si ped. I, II prof.

Dr. *Barcianu*.

Miercuri in 29 Iuniu. Incheierea anului.

Din conferinti'a professorale tienuta in 4 Maiu 1877.

I. Hanni'a,
direct.

Program'a

esamenelor tienende cu tenerimea stu-diósa dela Gimnasiulu publicu rom. gr. or. si cu clasele normali din Bradu la finea anului scol. 1876/7.

Luni in 27 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu.	Dupa prândiu.
Clas'a a IV gimn.	Clas'a a II gimn.
Dela	Dela
8—8½ Religieuna.	2—2½ Latin'a.
8½—9½ Latin'a.	2½—3 Istori'a nat.
9—9½ Magiar'a.	3—3½ Magiar'a.
9½—10 Istori'a.	3½—4 Matematic'a.
Clas'a III-a gimn.	Clas'a I-a gimn.
Dela	Dela
10—10½ Român'a.	4—4½ Religieuna.
10½—11 Latin'a.	4½—5 Latin'a.
11—11½ Matem. si	
Geometri'a.	5—5½ Român'a.
11½—12 German'a.	5½—6 Geografi'a.

Marti in 28 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu.	Dupa prândiu.
Clas'a a IV norm.	Clas'a a III norm.
Dela 8—12 din tóte	Dela 2—6 din tóte
obiectele.	obiectele.

Miercuri in 29 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu se va face solemnitatea incheerii anului scolasticu cu docsologi'a si impartirea premiilor.

Bradu in 5 Iuniu st. v. 1877.

Directiunea gimnasiala.

N. I. Mihaltianu,

prot. si dir.

(†) *Necrologu*. In 3 l. c. st. v.

amu petrecutu la momentu pre bra-vulu si zelosulu preotu si românú ade-veratu *Andreiú Clecanu* din Beregeu (cott. Timis.) deplansu de aduncu in-tristat'a sea socia remasa — in o stare destulu de trista cu 3 orfani, de ru-denii, o multime de amici si de in-trég'a comuna.

Unu morbu scurtu de peptu, i-a ruptu firulu vietiei in anulu 46 alu etatii si 20 alu preotiei sele, smul-gendu-lu dintre cei vii

Poporulu — pastoritu cu zelu si sinceritate de repausatulu, a depusu pe cosciugulu lui o cununa frumoáa cá semnu alu recunoscintiei, asemenea si tenerimea, pentru a cárei'a desvoltare intelectuala, fiertatulu a desvoltatu totu-déun'a o activitate démna de unu preotu adevveratu.

Amu perdutu unu preotu bravu, o adevverata raritate de caracteru, pe care antagonistii dilei la atâtea oca-siuni se incercara a-lu maculá prin corumperi cu mii, dar' nu li-a succesu cáci fiertatulu punea mai multu pe onestitate decâtu pe avere — de aceea a si repausatu seracu.

Cuventarea funebrala tienuta prin preotulu loc. G. *Bugariu* a storsu la-cremi dela asistinti, apoi vorbirea amicului seu intimu dlu *P. Rotariu* advocatu in Timisiu a fostu atâtu de petrudietória încátu plansulu tutu-ror'a ajunse la culme, ba insusi ora-torele — de mult'a si marea dorere de-veni nevoitu a intrerumpe si apoi a curmá vorbirea.

In adevveru, o intristare si o de-plangere mai mare nici ca-si póte omulu intipui, chiaru si tenerimea scola-ra din ambe scólele loc. asistandu la depunerea-i in momentu, erum-pendu in lacrimare, aruncá buchete de flori, cu cuvintele: „Fia-ti tierân'a usi-ora parinte bune!“

Se cuvine dar' unui asemenea preotu si parinte bunu sa-i dicemu cu totii: *Eterna amintirea lui si fia-i tie-rân'a usióra.*

Mircea.

* * * *Reuniunea transilvana pentru sciintiele naturale* este convocata la adu-narea generala pe 13/25 l. c. la 4 óre d. a., in localulu reuniunei (palatulu baronului Bruckenthal). Dintre objec-tele de desbatere amintim: raportulu generalu, prelegeri sciintifice si cer-cetarea colectiuniloru.

* * * *Reuniunea sodaliloru români din Clusiu* invita cu tóta onórea la *Maialulu* ce-lu va tiené la 24 Iuniu st. n. a. c. in gradin'a „la Capulu tur-cescu“ (Törökfő). Inceputulu la 5 óre dupa amédi.

Clusiu, in 17 Iuniu 1877.

Comitetulu reuniunei.

* * * *O proba despre jurnalistic'a ma-giara.* „Magyar Polgár“ este numele unui jurnalulu magiaru, ce apare in Clusiu. Nu scimu ce soiu de ómeni suntu angagiati la acésta fôia, dar' modulu obicinuitu alu scrierei i-a tra-datu pe deplinu. In acésta fôia ma-giara si in altele de sém'a ei, limba-giulu de care se folosescu cicosii, hai-ducii si alte specimene magiare, trece dreptu tonu de conversatiune de sa-lonu. Pentru a dá cetitoriloru nostri o proba despre acestu limbagiu, re-producemu unu articulu din „Magyar Polgár“; regretâmu inse ca vocabu-lariulu romanescu nu contine astfelu de termini drastici, cari aru oglindi pe deplinu espressionile cicosesci ale lui „Magyar Polgár“. A comentá a-cestu articulu, reprodu su numai cá proba despre jurnalistic'a magiara, tie-nemu sub demnitatea nóstra. Eata ar-ticululu:

(M) *Turbarea cismaticiloru.* Nici nu amu observá, ca a sositu timpulu pómeloru déca nu amu vedé a acestei impre-giurari in „Telegrafulu Romanu“. — Lu scutura frigurile, ba de unu timpu incóce si buigue intru atât'a -lu chinuescu fri-gurile.

„Albin'a“ a fostu numai piticu pre lânta acest'a atuncea, cându erá in flóre.

Intru adevveru nu scimu, óre perdutu-a Nicolau Cristea subventiunea arhiepiscopu-lui, de luera in contr'a principiiloru celoru bine cunoscute si patriotice a metropolitulu gr. or., prin urmare cá si din resbunare; sém dóra metropolitulu gr. or. a venit la alte pareri, aruncându de o parte reverend'a si facându-se conducatoriú muscanescu.

Pentru ca noi asiá credemu, ca ce scrie fôia confessionale gr. or. din Sibiu,

ce-va, cá pretutindenea unde se ridica de pe poporú catusile sclaviei; la ómenii aserviti se póte vedea straformarea numai in generatiunile urmátorie. S'au mai observatu inse aici si alte impre-giurări speciale demne de atentiune cari au intardiatu in cátu-va desvol-tarea susu si josu.

Relatiunile agrarie de mai nainte, precându intréga populatiunea erá aservita, si trebuia sa cultive mosi'a proprietariloru, au facutu cá proprie-tariulu sa nu-si faca nici odata inven-tariulu productiunei sele economice. Inventariulu seu constá din numerulu ómeniloru sei de servitute, colonisati prin sate, cari purtau economi'a vite-loru si cari trebuiau sa-i prepare in-sisi unelte de agricultura. Semena-turile cari le cultivá, grâne si urezuri, le treerau in câmpu boii, le vindeau de acolo numai decâtu si le espedau; bucat'a numu pentru hran'a óme-niloru erá cucuruzulu, pe care 'lu adunau la tempulu culesului in cosierele loru dela mosii. Afara de acestea nu mai avea proprietariulu altu ce-va, decâtu stavele sele de cai, ciurdile de vite cunute turmele de oi si caii de tra-sura si de calaritu pentru persón'a sea si pentru servitorime. Curtea boierésca constá de regula din casele corespu-ndietóre stárei sele, putiene grajduri localuri pentru servitori, sioprone pri-mitive, si cosiere de cucuruzu de o estensiune grandiósa, de cari si astadi mai póte vedea calatoriulu. Dupa pro-mulgarea legei rurale din 14 Augustu 1864, carea altcum curendu s'a facutu

si s'a dusu in indeplinire, aru fi tre-buitu sa se produca óresi-cum o strafor-mare completa in metodulu economicu alu tuturoru proprietariloru de pre atunci. Aru crede cine-va ca in nóuele impregiurări proprietarii nesmintitu voru fi fostu necesitati indata a-si pro-curá vite proprii de trasu (de jugu), unelte de economia, siuri proprii, grajduri, ce-va inventariu. si sa-si póte economi'a bunuriloru sele cu lucratori platiti, dupa ce poporulu devenise li-beru; acést'a inse totusi nu s'a intem-platu. Puterea datiniloru, lips'a de cu-noscintia, lips'a de lucratori si de ca-pitalu la compunerea inventariului au facutu cá, cu tóte ca s'a importatu unu numeru colosalu de masine eco-nomice de tóta speci'a, pre cari nu le sciau nici intrebuinti'a nici repará in casa de lipsa, sa se conserve starea cea vechia prelânta tóte schimbările facute in legi....

Miscarea progresiva inse spre im-bunatatire s'a inceputu. Se afla acum proprietari cari au invetiatu si au ve-diutu cum se lucréza in altu locu, pentru cá sa-si scie aduce economi'a la o stare mai cultivata. Esemplele acestea lucrédia mai departe, si nu voru lipsi a produce cu tempulu o completa straformare in afacerile eco-nomiei.

Aru fi inse necesitate imperativa cá legislatiunea sa-si indrepte aten-tiunea asupr'a tratárei pasiunatului, in urmarea cárei'a padurile se deva-stéza paná la stirpire. Pagubele cari se facu in acést'a privintia suntu enorme

si potu produce cu tempulu triste urmári pentru tier'a, de acárei relatiuni productive climatice atarna cu multu mai multu cá in partile nordice esi-stinti'a paduriloru. Tinuturile padu-róse se distingu si acum de cele din campie prin frecvente versari de ploii. De se voru alterá aceste relatiuni in modu esentialu prin devastarea pro-gresiva nemai pomenita a paduriloru, care mai virtosu este rezultatulu tra-tarei fara considerare a pasiunatului, nu voru lipsi urmárele cele mai triste in privinti'a bogatiei de apa a câm-pului.

„Daily Telegraph“ a publicatu in var'a anului 1874 o corespundintia din Bucuresti, dela unu englesu, ce calatorise mai demulte ori in tierile dela Dunarea-de-josu, in carea, sub datulu de 5 Iuliu 1874, se esprime asupr'a faptei ce deosebire a obser-vatu intre starea actuala (din 1874) si intre cea de mai nainte. Apetia-toriulu constatéza resolutu ca acést'a tier'a a fostu despretiuita pre nedrep-tulu. Elu a observatu cu satisfac-tiune, ca tier'a si poporulu in dece-niulu din urma au facutu progrese de totu extraordinarie, si ca a pasitu cu deosebita abilitate in rindulu statelor civilisate. — Acést'a parere a engle-sului eu potu cu tóta positivitaea sa o constatezu din propria vedere si din experienti'a de mai multi ani.

Totu odata sum indreptatitu a me declará in privinti'a acestoru con-statári de unu martoru oculariu ne-preocupatu. Resbelulu, in care va fi

impinsa tier'a in momentu, trebue sa influentieze in tóta privinti'a si in tóte directiunile intr'unu modu purifica-toriu si edificatoriu, si disciplin'a mi-litara rusésca, va delaturá multe sca-deri, contr'a caror'a principele s'a luptatu pâna acum'a in zadaru. Pucinu împórta ca s'au observatu ori nu cu strictetia tóte formele legale, ori ca facutus'au vinovati intr'unu modu mai multu ori mai pucinu apertu de il-loialitate facia cu puterea suverana, dupa cum s'aru puté afirmá in cátu-va dupa o apretiare obiectiva: tier'a si principele au trebuitu cá sa iá parte la resbelu. Pentru intréga Europ'a este de mare importantia cá sa se mantina independinti'a tieriei, déca este cá sa nu se piérda scopulu res-belului din Crime'a: *eliberarea Dunarei de sub stapanirea rusésca*. Acést'a in-dependintia nu s'aru fi pututu con-servá, déca tier'a si principele aru fi privitu cu bratiele incrucisiate cum se ocupa de armat'a rusésca pamen-tulu seu. Aliatululu activu are cu to-tulu alte pretensiuni la respectulu celui'a-laltu, decâtu acelu slabu radi-matu numai pe neputinti'a sea. Pentru societatea româna-inalta, frivola, ca-cterisata pre scurtu in aceste pagine de o péna abila si sincera, teribilita-tile si greutátile unui resbelu adev-e-ratu suntu o invetiatura salutaria si o scóla, si pentru corpulu oficiariloru strinsu legatu de acést'a societate, unu botezu de focu este neaperatu de lipsa.

serie totu cu scirea si consensulu metropoliei, pentru ca acést'a o platesce, banii metropoliei - i consuma si si redactorulu ei a esutu din metropolia. De altmentrea fôia acést'a e fôia oficiôsa a metropoliei.

Nu potemu hotari, ca ôre stă ea sub influența rubleloru rusesci, seu o sumutia fanaticismulu religionariu a vatemă amiceti'a fratiésca între unguru si românu.

Acést'a fôia a devenitu unu adeveratu buboiu coptu! Si de ar' avé capacitate si potere, ar' si produce unu resbelu religionariu, numai câtu nefericit'a are delueru cu ômeni cu multu mai întiepti.

Voiesce acuma a revoltă întrăga natiunea româna in contr'a bisericeii gr. cat., si a o presentă pe acést'a in colôrea, că si cum aru lucră in directiune antinationala. Turbarea cismatica castiga intru adeveru in acestu punctu valorisare. Acum cunôsce omulu cum e cismaticulu cându vine in furia.

Si pentru ce acést'a mania mare? Pentru ce acést'a turbare mare? Dôra au lucratu gr. catolicii in contr'a integrității patriei? Dôra facu complotu cu inimicii patriei nôstre?

Dôra au capetatu mania muscanésca si mergu spre a apară sclavismulu in imperiulu papei celui cismaticu? Nu! Totu pecatulu loru stă in ace'a, ca s'au rogatu pentru pap'a, pentru acelu omu, care e si capulu bisericeii gr. cat.

Nô! éta pecatulu.

Si aici irumpe cismaticulu si descrie cine e pap'a? inimiculu juratu alu romaniloru, omulu celu mai reu si mai de pre urma din lume, care pană la atât'a s'a dimis cu demnitatea sea omenésca, in câtu a binecuvântatu armele turcesci.

Si acést'a e focularulu causei.

Si — apoi Mironu Romanul nu e papa romanescu cismaticu si totusi in biserici se rôga si pentru dinsulu; si apoi chiaru nu sci, pentru ce ar' fi asiă de prapadita Rom'a de a binecuvântatu armele turcesci.

Pôte in Sibiiu se intempla binecuvântarile in alta directiune; dôra cismaticii béu si se rôga pentru invingerea tiarului? déca ei facu acéstia, apoi concéda si gr. catoliciloru baremi atât'a, că sa se rôge pentru pap'a, déca acestea nu sunt de acordu cu cismaticii intru glorificarea atota potintiei singurului tiaru, seu in demonstratiunea pre lenga turci.

Acést'a o potemu pretinde si dela fôia reverendata si ne pare fôrte reu, ca arhiepiscopulu si metropolitulu Mironu Romanul suferi, concéda si dospesce astufeliu de agitatiuni.

Cugete arhiepiscopulu, cu acestu pamentu nu e alu cismaticiloru, nu e alu papiei, ci acestu pamentu e ungurescu si a dori domni'a muscanésca prin agitatiuni cismatice seu a promovă prosperarea acelei'a e o fapta, carea stă in contrastu cu interesulu pamentului ungurescu.

Fôia cismatica voiesce a sumutiă frate in contr'a frate, religiune contra religiunei, aru poté cugetă metropolitulu, ca a nutri confusiunile in tempu asiă de turburatu e unu lucru fôrte nepatrioticu si demnu de reprobe.

Aiba grigia metropolitulu sa nu remana fara cisma, si că se pôta inconjură acést'a, indrumaze pre redactorulu foiei sale de curte, sa remana pre lângă obiectivitate, seu déca e morbosu, deie-i metropolitulu concediu de siese septemani, si asiă e aici sesonulu de scalde si inca — si poté cârpi membrele ce patimescu de deliriu.

* * Concertulu arangiatu de „Reuniunea de cântari si de gimnastica“ a romaniloru din Brasiovu in favôrea soldatiloru raniti din Romani'a s'a tie-nutu Sâmbeta sér'a in 4/16 Iuniu a. c. cu, succesu imbucuratori. Program'a constatatôria din 9 piese pentru coru amestecat de dame si barbatu unu duetu pentru sopranu si altulu „Belizaru“ pentru tenoru si bassu, apoi din declamatiuni poesi'a lui Alessandri „Balcanulu si Carpatulu“, s'a executatu cu multa desteritate si precisiune. Cu deosebire corurile „Vivandier'a“, apoi punctulu 4 din pies'a „Cruciatii“, „Balcescu morindu“ si „Hor'a Severinului“

au storsu din sinulu publicului aplausele cele mai entusiasmte. Inse si mai multu decâtu câtra aceste coruri s'a manifestatu complacerea si entusiasmulu publicului câtra dueturile executate de domni'a Carolin'a Lengeru si domnisiôr'a Elen'a Padure, de Dr. N. Popu si Dr. N. Dim'a. Aici aplausele nu mai voiau sa incete chiaru nice dupa repetirea pieselor. Potemu deci dice, ca concertulu a reusitu nu numai spre deplin'a multamire a numerosulu si alesulu publicu, ci si cu privire la scopu a avutu celu mai bunu resultatu, ce se puté speră dela o întreprindere, care din capulu locului n'avea sa contedie decâtu pe concursulu publicului românu; căci si de asta-data s'a doveditu, ca concetatiunii nostri sasi si unguri mai bucurosu aru concurge cu tóta averea loru pentru scopuri indreptate spre sterpirea româniloru, decâtu că sa dea câte 1 fl. pentru vindecarea raneloru si salvarea vietiei loru. Esceptiunile dela acést'a regula au fostu si de asta-data asiă de putiene, încātu degetele dela o mâna suntu prea multe spre a le enumeră. Apoi de pretinsii greci din Brasiovu nice n'amu mai face mentiune, déca n'amu voi sa accentuăm impregiurarea, ca nice urma n'aru mai esiste de ei, déca vitregimea tempuriloru nu da pe mânilu loru grasele fundatiuni românesci, pre cari pâna astadi le exploatăza in profitulu loru. Se va gasi inca odata acu si de acestu cojocu.

* * (Unu alu doilea Manases). In dilele trecute s'a facutu multa vorba prin diurnalele magiare, ca Petöfi, poetu renumitu magiaru, despre care se crede ca a caditu in resboiulu civilu din 1848/9, s'aru fi aflându in robia rusésca din Siberi'a. Acést'a scire atâtu de imbucurătorie pentru magiari, ca Petöfi traiesce, a scornitu-o unu magiaru sub pseudo numele Manases. Abiă s'a auditu acést'a scire, si indata că la comanda au inceputu tôte foile magiare a scrie la articlii de fondu asupr'a acestei descoperiri mari, si asupr'a tiraniei rusiloru. Ba s'a facutu si interpelatiune in camer'a din Pest'a in privinti'a acést'a. In fine ce sa vedi? totu lucrulu a fostu o scornitura malitiôsa din partea pseudonimului Manases, cu scopu de a-si face parale.

Totu asiă o patiramu cu casulu mai recentu de talharia din Hosuseu (lângă Blaju). O banda de hoti (se dice ca sub conducerea unui evreu, cumnatu alu celui jefuitu) a tabaritu asupr'a familiei jidovesce din acea comuna cu numele Klärman a jefuit'o si pe capulu de familia l'a omoritu.

Din incidentulu acest'a ôre-cine telegraféza din Clusiu la „Hon“ din Pest'a, ca românii din giurulu Hosuseului s'au rescolatu cu arme asupr'a domniloru de pamentu pentru comasatia, si ca pentru potolirea rescôlei s'a recuiratu asistintia militara. In nr. urmatoriu totu „Hon“ publica unu telegramu totu din Clusiu, ca rescôla acea n'are caracteru politicu, ci a fostu o tâlharia grôznica.

Eata câtu de conscientiosu se raportéza din tiéra foiloru magiare; si aceste fâra multu scrupulu dau crediementu astoru-feliu de scornituri.

Déca foile magiare nu sunt mai scrupulôse la publicarea de atari rapôrte, apoi rugâmu pre in. regimu, sa pâsiesca cu tóta asprimea contr'a tendentiosiloru scornitori, că sa nu se mai amarésca bietulu poporu, care si altucum e destul de necajitu si imbrancitu sub povar'a greutătiloru.

* * Următoarele instructiuni relative la prepararea bandagelor etc. sunt necesarii a fi mai multu cunoscute, pentruca d-nele si d-nii ce se ocupa cu facerea loru sa pôta atinge o acei'asi uniformitate.

1) Fesiele sêu bandele se rupu din bucăti de olanda întrăga seu cersiafuri purtate si spalate bine, in lun-

gime de la 5—10 metri (6—12 coti) si late de 6—10 centimetre seu de unu latu de mâna; déca fesiele rupte din cearsiafuri nu voru avea lungimea ceruta, ele potu fi cusute un'a de alt'a, in sa cusatur'a va fi facuta pe latu, iar nu pe muche si in urma stranse in roluri si insemnate cu cernéla No. meriloru de lungime.

2) Aceste fesie se potu face si din bucati de flanel noi si tifonu sub-tire, in sa aceste nu potu fi inadite ci croite din bucati mari.

3) Triangulele se voru taiă din bucati de olanda nôue seu vechi care voru avé forma unui patatu cu laturile lui de 60—75 centimetre si in urma se va spintecă de la unu coltiu la cel'altu opusu lui, seu ele se potu lasă chiaru patrate remânendu a si le formă doctorii dupa trebuintia.

4) Compresesele potu fi petece curate de olanda de diferite marimi. Obicinuie ele se facu de o latime de la 16/26 centimetre si lungime 50 centimetri la 1 metru. Tôte aceste bande, fasie, triangule, comprese, se lasa cu marginele loru libere, adeca netivite.

5) Scama se face din panza de atia vechia si bine spalata, déca se pôte este bine a se deosebi scam'a de diferite grosimi si a se formă in pachete separate, la preparatiunea ei trebe observatu mare curatienie, spalandu manile regulatu ori de câte ori se va apucă de facutulu ei si se va pastră in odai bine aerisite si neumede departandu-se de ori-ce locuri de infectiune.

Cérsiafurile potu fi de ori-ce pâna, olanda, hasa (madapolan), america etc. Peticile si cérsiafurile vechi suntu fôrte trebuinciose si se intrebuintéza fôrte multu pentru legarea raniloru seu mentinerea in locu a ori-ce topice.

Sciri mai nôue.

Pentru eventualități neprevédute se voru mobilisă dōue corpuri austro-unguresci.

Armat'a româna va trece de si-guru Dunarea, dimpreuna cu cea rusésca.

Muntenegrenii se batu de mercuri încôce diu'a si nôptea cu turcii fâra de a pasi cesti din urma unu pasu inainte. Turcii au avutu perderi mari. Muntenegrenii se lupta cu entusiasm mare.

In 16 Iuniu au batutu in Asi'a rusii pe turci. Cesti din urma au perdutu 600 ômenii. Mehmed-pasi'a a caditu. Turcii s'au retrasu la Delibaba.

Burs'a de Vien'a.

Din 11/23 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60 05
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	65 45
Imprumut. de statu din 1860	110 50
Actiuni de banca	776 —
Actiuni de creditu	139 30
London	126 55
Oblig. de desdaunare Unguresci	73 —
„ „ Temisiorene	72 —
„ „ Ardelenesce	71 75
„ „ Croato-slavone	— —
Argintu	111 50
Galbinu	5 99
Napoleonu d'auru (poli)	10 13
Valut'a nôua imperiale germâna	62 25

Ad Nr. 46/1877.

Concursu.

Pentru întregirea parochiei vacante de clas'a II Rip'a inferiôre ppresbiteratulu Turdei superiôre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea veneratului Consistoriu archidiececanu dto 12 Martiu a. c. Nr. 553 B., cu terminulu pâna la 14 Iuliu a. c. st. v. prelângă următoarele emolumente:

1) casa parochiala cu gradina de legumi si pomi, precum si edificie

economice necesari;

2) folosirea cimiteriului de lângă biserica;

3) portione canonica de 16 jugere 575 org. □ agru si fenatiu;

4) dela 205 case câte o di de lucru cu palm'a seu 20 cr. v. a.

5) totu dela 205 case câte o ferdela de cucuruzu sfarmitu a 16 cupe ferdela;

6) stol'a indatinata; — cari emolumente computeate tôte in bani dau sum'a de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia voru avea a-si asterne rogările instruite in sensulu statut. organicu la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Ded'a in 9 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Oficiulu ppresbiterale gr. or. alu tractului Turdei superiôre.

Ioanu Popescu m/p.
adm. prot.

1—3

Nr. 105—1877.

Concursu.

Devenindu vacanta prin mórtea preotulu parochi'a a 2-a din Balanu, de cl. III, din ppresbiteratulu gr. or. alu Ungurasiului; spre întregirea acelei'a la întielesulu ordinatiunei Prea Venerabilului Consistoriu archidiececanu dto 21 Aprile 1877 Nr. 1089 B. prin acést'a se escrie concursu pâna la 3 Iuliu a. c.

Emolumentele avende in acést'a parochia suntu:

1). Casa parochiala cu supraedificatele de lipsa si gradina in marime de 1 1/2 jug.;

2). 12 jugere de pamentu aratoriu si fenatiu de clas'a I, cari dau unu venitu anualu de 200 fl. v. a., a câroru contributiune se platesce de câtra comuna;

3). Dela 125 de familii câte o di de lucru pe anu;

4). Stol'a indatinata; tôte acestea computeate in bani, dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia voru avé de a substerne concursele sele instruite cu documentele dupa stat. org. pâna la 3 Iuliu a. c. la subscrisulu, in care di va fi si alegerea.

Füzes-Sanpetru, 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu,

Petru Rosc'a mp.
ppresbiteru.

3—3

Nr. 81.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orient. de clas'a a III din Rusi cu fili'a Streiu, in protopresbiteratulu gr. or. alu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 2 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

In parochi'a Rusi:

a) locu de casa si gradina, si 4 jugere pamentu aratoriu;

b) dela 37 familii câte un'a ferdela cucuruzu in bômbe si câte un'a di de lucru;

(c) stolele indatinate.

In fili'a Streiu:

d) 12 jugere pamentu aratoriu si fenatiu si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acést'a statiune, au a-si asterne petitiunile loru bine instruite in întielesulu stat. org. pâna la terminulu susu amintitu, la subscrisulu.

Hatiegu, 31 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu, m. p.
ppresbiteru.

3—3